

Uchwała nr XLII/215/2014
Rady Gminy Baranów
z dnia 25 czerwca 2014r.

w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2014-2015 dla Gminy Baranów

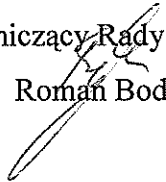
Na podstawie art. 2 ust. 4 pkt 1 w zw. z ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.), art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) i § 4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. 2011r. Nr 24, poz.128) Rada Gminy w Baranowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Baranów na lata 2014-2015, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baranów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Baranów
Roman Bodych

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA GMINY BARANÓW NA LATA 2014-2015

I. Wprowadzenie

Światowa Organizacja Zdrowia w konstytucji z 1948 roku określa zdrowie jako „stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko jako brak choroby lub zniechęcenia”. Zdrowie psychiczne jest nieodłącznym elementem zdrowia człowieka.

Dostrzegając pilną potrzebę ochrony zdrowia psychicznego Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 28 grudnia 2010 roku przyjęła Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. Istotnym celem tego programu jest promocja zdrowia i zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz zapewnienie wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Również ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) wskazuje organy administracji samorządowej, jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Baranów lata 2014-2015 oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego.

Ochrona zdrowia może być realizowana przez różne podmioty i w różnych miejscach, począwszy od zakładów opieki zdrowotnej, poprzez szkoły, zakłady pracy, organizacje pozarządowe i społeczność lokalną. Działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mają więc tym większe szanse powodzenia im więcej jednostek, grup społecznych w nim uczestniczy. Przyjmuje się, że współpraca w każdej dziedzinie wymaga inicjatyw, zrozumienia i wzajemnego zainteresowania.

Dlatego też w działaniach na rzecz zdrowia psychicznego liczy się każdy mieszkaniec indywidualnie oraz grupowo, rodziny, pracownicy zakładów pracy i cała społeczność lokalna. Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki prowadzą styl życia oraz co robią, aby swoje zdrowie zachować i chronić.

Na podstawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego ustalono, że zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się:

- styl życia – ok. 50 % udziału,
- środowisko fizyczne (naturalne oraz tworzone przez człowieka) i społeczne życia, pracy, nauki – ok.20 %,
- czynniki genetyczne (dziedziczne predyspozycje wrodzone, cechy systemu immunologicznego) –ok. 20 %,
- działalność służby zdrowia – ok. 10 %.

Do ważnych przesłanek zachowania zdrowia należą także warunki społeczno-ekonomiczne. Ochrona zdrowia psychicznego rozpatrywana jest więc jako strategia zdrowego stylu życia, której niejako twórcą jest każdy człowiek, za którą jesteśmy odpowiedzialni my sami, a nie tylko system opieki zdrowotnej.

Wizja ta uświadamia nam konieczność zmiany sposobu myślenia o tym, kto jest odpowiedzialny za zdrowie jednostki i społeczeństwa, wzięcia odpowiedzialności za własne zdrowie, poprzez modyfikację zachowań i stylu życia.

W ochronie zdrowia psychicznego przywiązuje się ogromną wagę do jednostkowej odpowiedzialności za zdrowie człowieka. Każdy człowiek dokonuje w codziennym życiu wyborów, które bądź szkodzą zdrowiu, bądź je wspomagają. Rodzaj podejmowanych decyzji zależy niewątpliwie od człowieka. To jednak, jakie ma możliwości wyboru, uzależnione jest już od szeregu czynników, na które często sam nie ma wpływu.

Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania zdrowia. Działania promocyjne i profilaktyczne często w mniejszym lub większym stopniu zachodzą na siebie.

Profilaktyka – jest jedną z procedur ingerowania w rzeczywistość społeczną i świadomość kształtowania rozwoju tej rzeczywistości.

I. Diagnoza obszaru objętego programem.

Gminę Baranów zamieszkuje według stanu na dzień 31.12.2013 r. 5013 mieszkańców.

Z dokumentacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie wynika iż z pomocy społecznej w różnych formach w roku 2013 korzystało 127 rodzin liczących 313 osób. Wśród osób korzystających z pomocy społecznej 29 osób to osoby chore psychicznie i upośledzone umysłowo.

W odniesieniu do przytaczanej wcześniej definicji zdrowiem psychicznym jest nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również taki stan, w którym osoba jest świadoma swojego potencjału, może radzić sobie z problemami, stresem, może efektywnie pracować i funkcjonować w społeczeństwie.

Z obserwacji wynika iż duża ilość osób mających problemy psychicznie nie korzysta z pomocy społecznej. Tak więc nie jest znana dokładniejsza liczba osób chorych psychicznie na terenie gminy.

Z danych statystycznych przedstawionych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia wynika, że w okresie od 1990 r. do 2007 r. wskaźnik rejestrowanego rozpowszechniania zaburzeń psychicznych wzrósł o 119%. Należy przypuszczać, iż w gminie Baranów wskaźnik ten jest bardzo podobny.

Na terenie gminy Baranów funkcjonują dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, które świadczą pomoc osobom chorym, w tym także osobom psychicznie chorym.

Działający na terenie gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym także mającym problemy ze zdrowiem psychicznym.

II. Adresaci programu

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Baranów, a zwłaszcza osób chorych psychicznie, upośledzonych umysłowo i wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych oraz ich rodzin.

Adresatami programu są także osoby i instytucje, które zajmują się promocją i profilaktyką zdrowia psychicznego, a także odpowiadają za zapewnienie potrzebnymi właściwych form wsparcia.

Zachowania zdrowotne przejawiają się wskutek np. wzorów rodzinnych, tradycji, mody, niewiedzy, przyzwyczajenia, itp. Stąd działania zawarte w Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki przeciwdziałające zachowaniom szkodliwym dla zdrowia psychicznego i fizycznego.

Ze względu na to, że pragniemy przede wszystkim promować zdrowie i polepszać działania, zostały one skoncentrowane głównie na placówkach oświatowych. Promowanie właściwych zachowań życia w odniesieniu do dzieci i młodzieży, szczególnie w środowisku nauczania i wychowania należy uznać za zadanie pierwszoplanowe. Nasze dzieci i młodzież i właściwe przekazane wzorce postępowania, to początek zdrowego odpowiedzialnego społeczeństwa.

III. Cele i sposoby realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

- a. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu poprzez:
 - prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego, zgodnie z potrzebami i aktualną sytuacją zdrowotną,
 - prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych,
 - prowadzenie działań skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych promujących styl życia korzystny dla zdrowia psychicznego,
 - współpracę z instytucjami działającymi na rzecz zdrowia psychicznego.
- b. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym poprzez:
 - wprowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji na terenie gminy,
 - zapobieganie przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym wg przyjętego programu.
- c. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez:
 - prowadzenie kampanii informacyjnych, których celem jest wywołanie postaw zrozumienia i akceptacji dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - organizowanie uroczystości, i innych spotkań o charakterze integracyjnym,
 - współpraca z instytucjami działającymi na rzecz integracji.
- d. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.
 - zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych,
 - współpraca z instytucjami w celu udzielenia wsparcia w sytuacjach kryzysowych.

2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

- a. Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez zwiększenie dostępności i zmniejszenie nierówności w dostępie do udzielania bezpłatnych świadczeń w zakresie porad psychiatrycznych.
- b. Koordynacja różnych form opieki i pomocy poprzez powołanie zespołu koordynującego do koordynowania, monitorowania oraz oceny realizacji programu.

IV. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ

Cele, zadania.	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Cel główny 1: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.		
Cel szczegółowy: Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.		
Zakup zestawów materiałów informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego	Ośrodek Pomocy Społecznej Gmina Baranów	2014-2015
Organizowanie w szkołach prelekcji i pogadanek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego.	Szkoły na terenie gminy Baranów	2014-2015
Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego poprzez umieszczenie plakatów oraz ulotek w miejscach ogólnie dostępnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespoły szkół na terenie gminy Baranów	2011-2015
Cel szczegółowy: Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.		
Kierowanie na badania dzieci oraz młodzieży, u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	Zespoły szkół na terenie gminy Baranów	2014-2015
Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi.	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespoły szkół na terenie gminy Baranów	2014-2015

Cel szczegółowy: Zwiększenie integracji społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.		
Prowadzenie kampanii informacyjnych, których celem jest wywołanie postaw zrozumienia i akceptacji dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2014-2015
Organizowanie uroczystości, i innych spotkań o charakterze integracyjnym.	Gmina Baranów	2014-2015
Cel szczegółowy: Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego		
Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej ze służbami opieki psychiatrycznej na terenie powiatu, lekarzami rodzinnymi oraz PCPR w Grodzisku Maz. w zakresie zwiększenia dostępności do porad psychologicznych i psychiatrycznych	Ośrodek Pomocy Społecznej	2014-2015
Cel główny 2: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.		
Cel szczegółowy: Upowszechnienie środowiskowego modelu psychicznej opieki zdrowotnej.		
Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej ze służbami opieki psychiatrycznej na terenie powiatu oraz z lekarzem rodzinnym.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2014-2015
Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2011-2015
Cel szczegółowy: Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.		
Powołanie lokalnego zespołu koordynującego realizację Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego.	Wójt Gminy Baranów Gmina Baranów	Lipiec 2014
Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego.	Powołany Zespół do Koordynacji i Monitorowania	od sierpnia 2014

V. Sposób realizacji Programu

W celu koordynacji realizacji wskazanych wyżej zadań będzie powołanie przez Wójta Gminy Baranów zespół koordynacyjny dla oceny realizacji Programu i opiniowania szczegółowych rozwiązań.

Program wdrażać będą:

1. realizatorzy:

- a. Urząd Gminy w Baranowie we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- b. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie i Zespół Interdyscyplinarny
 - c. placówki oświatowe z terenu gminy Baranów.
2. partnerzy wspierający:
- a. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Baranowie,
 - b. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Golach.

VI. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Baranów na lata 2014-2015 są środki własne Gminy. W toku realizacji programu zakłada się możliwość pozyskania środków finansowych na jego kontynuowanie ze źródeł zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej.

VII. Wskaźniki monitoringu

Wskaźniki monitoringu to liczba przygotowanych i zrealizowanych programów i przedsięwzięć profilaktycznych, liczba osób którym udzielono świadczeń zdrowotnych, zaburzeń, liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy.

VIII. Sposób sprawozdawczości

Podmioty realizujące Program będą przysyłać do Urzędu Gminy Baranów w terminie do 10 kwietnia informację dotyczącą realizacji zadań w roku poprzednim.

Do 15 maja każdego roku będzie opracowywane sprawozdanie roczne z wykonania zadań ujętych w Programie w roku poprzednim wg informacji przekazanych przez podmioty realizujące poszczególne zadania.

IX. Prognozowane efekty

1. Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej oraz zrozumienie i akceptacja osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. Kształtowanie zachowań, stylów życia oraz radzenie sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
3. Zwiększenie dostępności do świadczeń w zakresie porad psychicznych i psychiatrycznych.

X. Podsumowanie

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla gminy Baranów na lata 2014-2015 ma za zadanie zaprezentowanie przyszłym realizatorom wykazu problemów, które należy dostrzegać wokół siebie oraz listę celów, kierunków działania, które winny być uwzględniane dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Baranów podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych.

Przedstawiając niniejszy program należy stwierdzić, że niektóre elementy są już realizowane. Szereg propozycji wybiega jednak w przyszłość, a ich realizacja musi być rozłożona w czasie. Przedstawiony „Program” nie ma charakteru jednorazowego, akcyjnego – jest to koncepcja długoterminowych, zintegrowanych i systematycznych działań.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Roman Bodych